

PAVLO LOPATA

SVÄTYNE

ПАВЛО ЛОПАТА
СВЯТИНІ

SNM – MÚZEUM UKRAJINSKO-RUSÍNSKEJ KULTÚRY
СНМ – МУЗЕЙ УКРАЇНСЬКО-РУСЬКОЇ КУЛЬТУРИ У СВИДНИКУ

... Горіли тризрубні церковці,
Затирались сліди тут життя
Там, де дівчата колись і хлопці
Босі бігали, без взуття...

Павло Лопата

Тріщали предвічні зруби,
Летіли ґонти, як пір'я:
Руйнували дерев'яне чудо
Людської праці та віри...

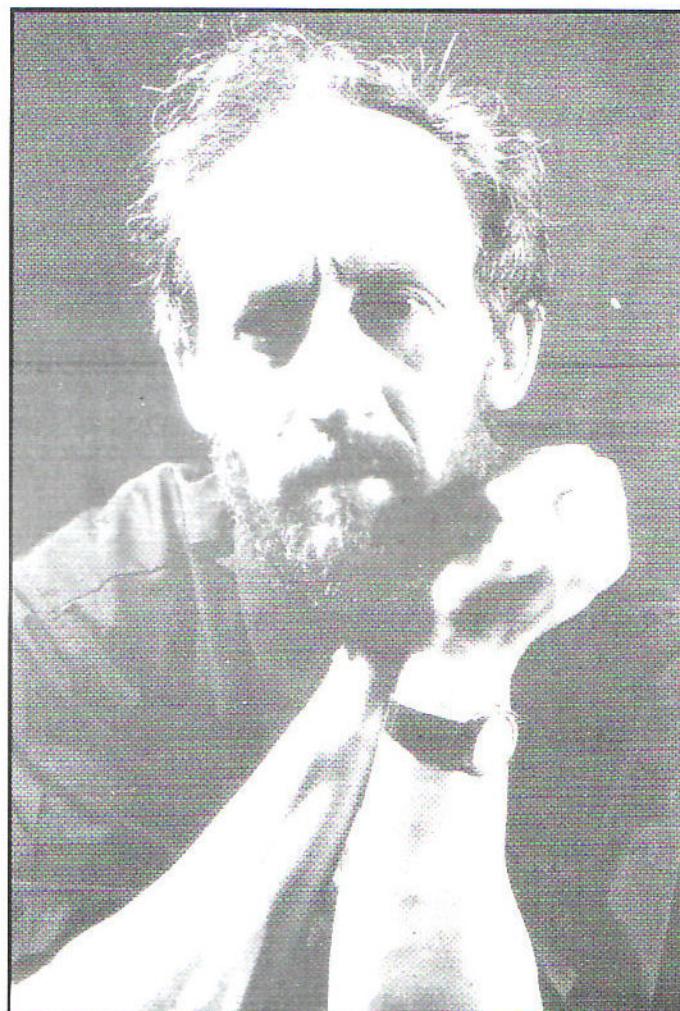
Ігор Калинець

Автор виставки Павло Лопата разом з дирекцією СНМ – Музею українсько-руської культури у Свиднику висловлюють ширу подяку Кс. мгр Роману Дубцеві, священику та опікуну Парафії св. Трійці в Горлицях за запозичення художніх творів.

Павло Лопата

Народився 20 березня 1945 р. в селі Калинів на Пряшівщині (Чехословаччина). Мистецьку освіту почав здобувати на відділі живопису в Університеті образотворчого мистецтва в Братиславі (1966-1968 рр.).

В 1969 р. емігрував до Канади в місто Торонто, де закінчив Онтаріо Коледж оф Арт (1985 р.). Дотеперішній його художній доробок доказує, що митець добре оволодів техніками рисунка, яєчної темperi, акриліку, олії. Серед його творів – портрети, ікони, пейзажі з сакральною архітектурою, лінеарно-декоративні композиції та сюрреалістично-symbolічні полотна. Від 1991 р. до кінця 1998 р. працював куратором та адміністративним директором Канадсько-української мистецької фундації, де зорганізував понад 70 виставок багатьох митців з Канади, США, ряду європейських держав, зокрема України. На сторінках українських газет та журналів опублікував понад 100 статей і рецензій на мистецькі виставки, а також спогадів про визначних українських художників. Понад 800 його творів знаходиться в приватних і музеїчних колекціях Канади, США, Польщі, Чехії, Словаччини, України. Влаштував 23 персональних та був співучасником ряду групових виставок.

Він наш і він нам рідний.

„Мені подобається Павло за те, що він вміє любити цілим серцем свою родину, свій український народ, дорожити його минувшиною; не за те, що у нього усе найгарніше і найдосконаліше, але тому, що він наш і він нам рідний....”

Ярослав Назирович („Визвольний шлях”, жовтень 1985)

Павло Лопата наш і він нам рідний. Я переконався в цьому ще в 1994 році, коли мені пощастило бути гостем в його затишній хаті в канадському Торонто. Тоді ми в поважному товаристві українців – лемків вели розмови про рідний край, віками гноблених русинів, їхнє становище та перспективи.

Українські Карпати. Цей чарівний куточек земної кулі споконвіку славиться талановитими людьми, пребагатими народними традиціями – задушевними піснями, оригінальними звичаями та обрядами, шедеврами сакрального мистецтва у формі дерев'яних церковок, ікон та іншими творчими проявами. На жаль, Українські Карпати – це й колиска еміграції, бо ж якраз звідси в різні періоди внаслідок скрутних соціально-економічних та політичних ситуацій переселилися сотні тисяч заробітчан, а з ними й ціла когорта вчених та інших славних синів нашого роду, які змушені були шукати кращої долі десь інде у світі.

До них належить і Павло Лопата – наш земляк, якому не судилося жити і творити дома. Талановитий хлопець змалку мріяв стати художником. Після закінчення середньої школи поступив на відділ живопису Вищої школи образотворчого мистецтва в Братиславі. Однак закінчити це навчання йому не пощастило. За участь у протиокупаційних демонстраціях в 1968 році Павла Лопату виключили з ВУЗ-у. Переслідування та інші небезпечні ситуації змусили його в 1969 році ілегально емігрувати в Канаду.

Тернистий життєвий шлях Павла Лопати в далекій заокеанській країні завершився успіхом. Завдяки своїй пильності та дисциплінованості він швидко зорієнтувався в чужому середовищі, досконало оволодів англійську мову, здобув належну освіту та навіть славу визначного художника.

Павло Лопата вже більшу частину свого дотеперішнього життя провів в Канаді, однак його любов до Пряшівщини, туга за рідними Карпатами, не згасає. Навпаки, він постійно утримує з ними контакти, зокрема, посередництвом своєї творчості, втілюючи та переосмислюючи в ній ідеали своїх предків в країні народні традиції.

Павло Лопата тілом й душою поєднаний з українством, Карпатами, Пряшівщиною. Це я повністю відчув, гостюючи у його хаті, коли спонтанно зродилася думка символічного повернення художника до рідного краю. І так з нагоди 50-річчя Павла Лопати в 1995 році Свидницький музей українсько-руської культури влаштував виставку його картин під назвою „ПОВЕРНЕННЯ”. Це дало імпульс до серії дальших персональних виставок П. Лопати в Гуменному, Кошицях, Празі та інших містах, що фактично триває донині. Про творчість Павла Лопати довідалася не тільки українська спільнота Пряшівщини, але й словацька та чеська громадськість взагалі. Його творчість є невід'ємною складовою частиною культури та мистецтва русинів-українців Словаччини.

Отож, щиро вітаємо Тебе, Павле, дома, на Пряшівщині і з нагоди Твого 60-річчя бажаємо міцного карпатського здоров'я та нових творчих злетів!

Ти наш, Ти нам рідний!

Мирослав СОПОЛИГА
директор СНМ-Музею українсько-руської культури

Pavlo Lopata – predstaviteľ súčasného výtvarného umenia ukrajinskej diaspóry v Kanade. Venuje sa maľbe, kresbe, ikonografií, monumentálnej tvorbe v sakrálnej architektúre a umenovede. Počas štyridsaťročnej umeleckej práce vytvoril úctyhodný súbor výtvarných diel. Vystavovať začal v roku 1977, keď sa svojou začiatocnou tvorbou predstavil v kanadskom Toronte a americkom Rochestri. Prvú výstavu na Slovensku P. Lopatovi pripravilo Štátne múzeum ukrajinsko-rusínskej kultúry vo Svidníku v roku 1995. Výstavu s názvom Návrat, okrem niekolkých ikonografických diel, tvorili obrazy symbolického a surrealistickejho charakteru, inšpirované predovšetkým kresťanským náboženstvom a tragickej osudem ukrajinského národa. Diela tohto obdobia zhmotňujú filozófiu, svetonázor a vzťah k životu autora.

Okrem geometricko-dekoratívnych, ikonografických, symbolických a surrealistickej kompozícii P. Lopata vytvoril aj pocetny cyklus realistickych diel, ktoré zobrazujú naše západoukrajinske drevene cerkví lemkovského typu. Impulz k vytvoreniu tohto súboru mu poskytol emigracny kolega, umelec a zberatel pôvodom zo severného Lemkovska – I. Popel. Prvé dielo z danej zbierky – obraz Zvonice obce Dobra Šlachoc'ka, postavenej v roku 1433, P. Lopata namaloval v roku 1984. Čo sa týka realizácie predsavzatej úlohy, najplodnejšimi boli roky 1987 – 1989, kedy bolo vytvorených 36 obrazov. V roku 1991 súbor pozostával už z 57 umeleckých diel. Prácu nad cyklom autor ukončil v roku 1999, keď ho doplnil ešte troma obrazmi. Okrem ôsmich drenených chrámov prešovského regiónu a troch cerkví z regionu Lubačeva, všetky ostatné obrazy stvárňujú drené sakrálne objekty severnej časti Lemkovska. Svoje cerkví umelec namaloval na základe fotografického a faktografického materiálu výskumníčky etnografie Lemkov Ireny Bohun, ktorý v priebehu rokov 1960 – 1970 bol uverejňovaný na stranach varšavských novín Naše slovo, a monografie Vsevoloda Karamzyna – Kakovs'koho Umenie lemkovskej cerkví, ktorá bola vydaná v roku 1975 v Ríme.

Súbor lemkovských drenených cerkví bol doposiaľ vystavený na šiestich výstavách, a to v Galérii Kanadsko-ukrajinskej umeleckej nadácie v Toronte, dvakrát v sieni Pravoslávnej cerkví sv. Demetera velkomučeníka v Toronte, v mestách Hamilton a Kitchener a posledná výstava s názvom Lemkovské cerkví a rozlúčka s nimi sa uskutočnila v Inštitúte sv. Vladimíra v Toronte v roku 1999.

Pôvodným majiteľom prezentovaného súboru bol spomínaný I. Popel, ktorý sa rozhodol pri príležitosti 2000. výročia kresťanstva odovzdať svoju zbierku arcibiskupovi Peremyšsko-Novosančevského pravoslávneho biskupstva v Sanoku, vladykovi Adamovi. Tak sa zobrazené cerkví v roku 1999 vrátili do kraja, z ktorého pochádzajú. Dnes sa zbierka nachádza v Biskupskom múzeu pri Centre pravoslávnej kultúry v Gorliciach (Farnosť sv. Trojice v Gorliciach).

Dejiny ukrajinských drenených cerkví siahajú do ďalekej minulosti. Kresťanské chrámy v Ukrajine – Rusi sa začínajú budovať po prijati kresťanstva kniežaťom Vladimirom Velkým v roku 988. Už v kniežacom období len v samotnom Kyjeve bolo postavených 80 murovaných a takmer 700 drenených cerkví a kaplniek. Najstaršou cerkvou v Kyjeve, ktorú dal postaviť Vladimir Velký, bola tiež drenená cerkva sv. Vasylia. Pamiatky dreneného staviteľstva z prvých troch storočí kresťanskej éry sa do dnešných dní nezachovali. Najstaršou existujúcou drenenou cerkvou na ukrajinskom etnickom území je Cerkev sv. Mikuláša v obci Seredne Vođane Zakarpatskej oblasti z roku 1428. Prevážna väčšina existujúcich ukrajinských drenených svätýn pochádza zo XVII.-XVIII. storočia.

V ukrajinskej murovanej i drevenej architektúre je zreteľne bádatelný ako vplyv architektúry byzantskej, tak aj vplyv západných architektonických slohov - románskym začínajúc a barokovým končiac. Práve v stretnutí s posledne menovaným ukrajinské stavitelstvo vytvorilo syntetický ukrajinský barok, ktorý je súčasťou pokladnice svetovej kultúry.

Typickou pre ukrajinskú drevenú architektúru je krížová, spočiatku tri a neskôr pätkupolová cerkev. Z pohľadu pôdorysu a elevácie prevládajú trojzrubové svätyne, ktoré sú odvodené od trojdielneho obytného stavitelstva; menej, pod vplyvom murovanej byzantskej architektúry, sa stretávame s pätzrubovými cerkvami.

Na základe regionálno-architektonických rozdielnosti sa vyčleňuje desať typov ukrajinských drevených cerkví. Jedným z nich je lemkovský typ, charakteristický pre karpatskú ukrajinskú etnickú oblasť, ktorá územne zaberá časť severovýchodného Slovenska a juhovýchodného Poľska.

Lemkovské cerkví sú spravidla trojzrubové s prítomnými znakmi románskych a gotických kostolov a troježové s lineárnym usporiadaním jednotlivých miestnosti a ich veží. Centrálnu časť chrámu predstavuje najpriestrannejšia pravouhlá hlavná loď, na ktorú sa z východu napája pravouhlá alebo polygonálna apsida – oltárna časť a zo západu – babiniec s vežou – zvonnicou. Strechy lemkovských cerkví sú prevážne stanové stupňovité, niekedy sedlové, vo vertikálnom smere zakončené barokovými kupolami, lampásmi, prilbicami, makovičkami a železnými kovanými krízmi.

Lemkovské cerkví sa budovali na nízkych kamenných základoch technikou zrubu. Zrubové časti chrámu a veže sú obití drevenými doskami alebo šindľom, ktorý sa využíval aj ako strešný materiál.

Z pohľadu urbanizmu lemkovské drevené cerkví sú dominantami v rámci dedinskéj zástavby. Spravidla sa situovali na vyvýšených miestach v obci. Niekedy súčasťou chrámového komplexu bola aj kamenná alebo zrubová ohrada a samostatne stojacá drevená zvonica.

Charakteristickými prvkami drevených cerkví, v ktorých ukrajinské drevené stavitelstvo dosiahlo najvyšší stupeň technickej a umeleckej dokonalosti je monumentálnosť, architektonická celistvosť, vycibrená proporcionalita, dokonalosť foriem, prisna a logická konštruktivnosť, dynamická kompozícia prekrycia a harmonické spojenie s okolitým prírodným prostredím.

Všetky uvedené znaky ukrajinskej cirkevnej drevenej architektúry našli svoje malíarske zhmotnenie v realisticky namalovanom súbore lemkovských cerkví P. Lopatu. Existujúcim, ale aj zaniknutým dreveným lemkovským svätyniam umelec dodal maliarsku podobu, splnil túžbu I. Popela – zachrániť pamiatku o sakrálnej drevenej architektúre Lemkovska a súčasne obohatil doterajšie formy vizuálnej dokumentácie ukrajinskej drevenej architektúry.

L. Puškár

Павло Лопата – представник сучасного образотворчого мистецтва української діаспори в Канаді. Займається живописом, рисунком, іконописом, монументальною творчістю для сакральної архітектури та мистецтвознавством. На протязі сорока річної мистецької праці створив значну колекцію художніх творів. Виставляється почав у 1977 р., коли своєю початковою творчістю представився в канадському Торонто та американському Рочестрі. Першу виставку в Словаччині П. Лопаті влаштував Державний музей українсько-руської культури у Свиднику в 1995 р. Тодішня виставка під назвою „Повернення”, за винятком кількох іконописних творів, складалась із картин символічного та сюрреалістичного характеру, інспірованих передусім християнською релігією та трагічною долею українського народу. В творах того періоду автор втілив свою філософію, свій світогляд, показав своє ставлення до життя.

Крім геометрично-декоративних, іконописних, символічних та сюрреалістичних композицій П. Лопата створив і чималу колекцію реалістичних творів, які відображають наші західноукраїнські дерев'яні церкви лемківського типу. Поштовх до створення цієї колекції йому дав еміграційний колега, художник і колекціонер виходець із північної Лемківщини – І. Попель. Перший твір даної збірки – картину Дзвіниці села Добра Шляхоцька, споруджену в 1433 р., П. Лопата намалював у 1984 р. Найпліднішими щодо реалізації цього заміру були рр. 1987-1989, коли виникло 36 його картин. В 1991 р. колекція нараховувала вже 57 художніх одиниць. Роботу над нею автор завершив у 1999 р., поповнивши свій попередній ужинок ще трьома творами. Крім восьми дерев'яних храмів Пряшівщини та трьох церков Любачівщини всі останні картини відображають дерев'яні сакральні об'єкти північної частини Лемківщини. Свої церковці художник відтворював на основі фотографічного та фактографічного матеріалів дослідниці етнографії лемків Ірини Богун, що протягом рр. 1960-1970 друкувалися на сторінках варшавського „Нашого слова” та монографії Всеволода Кармазина-Каковського „Мистецтво Лемківської церкви”, яка появилася 1975 р. у Римі.

Колекція лемківських дерев'яних церков дотепер виставлялася на шести виставках, а саме в Галереї Канадсько-української мистецької фундації в Торонто, двічі в залі Православної церкви св. Дмитрія великомученика в Торонто, в містах Гамільтон і Кітченер і остання під назвою „Лемківські церкви і прощання з ними” в Інституті св. Володимира в Торонто у 1999 р.

Первісним власником презентованої збірки був згаданий І. Попель, який з нагоди 2000 – річчя християнства вирішив передати свою колекцію архієпископу Перемисько-Новосанчівської православної єпархії в Сяноці, владиці Адаму. Таким чином зображені церкви в 1999 р. повернулись на збереження у край, звідки вони й походять. Нині збірка міститься в Єпархіальному музеї при Центрі православної культури в Горлицях (Парафія св. Трійці в Горлицях).

Історія наших дерев'яних церковець сягає в далеку глибину. Християнські храми в Україні – Русі починають будуватися після прийняття християнства князем Володимиром Великим у 988 р. Вже в княжих часах у самому Києві було побудовано 80 муріваних та майже 700 дерев'яних церков та капличок. Найстаршою церквою в Києві, яку дав збудувати Володимир Великий, була саме дерев'яна Василівська церква. Пам'ятки дерев'яного зодчества з перших трьох століть християнської ери не дійшли до наших днів. Найстаршою існуючою дерев'яною церквою на українських

етнічних землях є Миколаївська церква в селі Середнє Водяне Закарпатської області з 1428 р. Переважна більшість існуючих українських дерев'яних святинь походить із XVII – XVIII ст.

В українській мурованій і дерев'яній архітектурі чітко простежується як вплив візантійської архітектури, так і вплив західних архітектурних стилів з романського починаючи і барокко кінчаючи. Якраз в зустрічі з останнім українське будівництво створило синтетичне українське барокко, яке є складовою частиною скарбниці світової культури.

Для української сакральної дерев'яної архітектури типовою є хрещата, спочатку три- а відтак п'ятибанна церква. Під оглядом горизонтального розрізу й елевації переважають тризрубні святині, що виводяться від тридільнності хатнього будівництва: рідше, під впливом мурованого візантійського будівництва, зустрічається із п'ятизрубними церквами.

На основі регіонально-архітектурних відмін виділяється десять типів українських дерев'яних церков. Одним із них є лемківський тип, характерний для карпатської української етнічної території, що охоплює частину північно-східної Словаччини та південно-східної Польщі.

Лемківські церкви з правила - тризрубні з наявними ознаками романських та готичних костильов і триверхі, з лінійним групуванням поодиноких приміщень та їхніх завершень. Центральну частину храму представляє найпростірніша прямокутна головна нава, до якої від сходу притикає невелика прямокутна або багатокутна апсида – вівтар, а від заходу – бабинець із баштою – дзвіницею над ним. Покрівлі лемківських церков переважно шатрові із заломами, завершені у вертикальному напрямі барочними банями, лихтарнями, шоломами, маківками та залізними кованими хрестами.

Лемківські церкви будувалися на низьких камінних підвалах технікою зрубу. Зрубові частини храму та вежі є обшиті дерев'яними дошками або гонтом, що використовувався і як покрівельний матеріал.

З урбаністичної точки зору лемківські дерев'яні церкви є домінантами в рамках забудови села. Як правило розташовувались на підвищених місцях поселень. Подекуди складовою частиною храмового комплексу була й кам'яна або зрубова огорожа, покрита гонтовою стрішкою та окрема дерев'яна дзвіниця.

Характерними ознаками дерев'яних церков, в яких українське дерев'яне будівництво досягло найвищого рівня технічної й мистецької досконалості є монументальність, архітектонічна цілісність, вишукана пропорційність, довершеність форм, сувора й логічна конструктивність, динамічна композиція завершень та гармонійне поєднання з навколошнім природним середовищем.

Всі наведені ознаки української церковної дерев'яної архітектури знайшли своє живописне відбиття в реалістично відтвореній колекції лемківських церков П. Лопати. Існуючим, але й зниклим дерев'яним лемківським святиням художник дав живописну подобу, здійснив мрію І. Попеля – зберегти пам'ять про церковну дерев'яну архітектуру Лемківщини і злагатив дотеперішні форми візуальної документації українського дерев'яного зодчества.

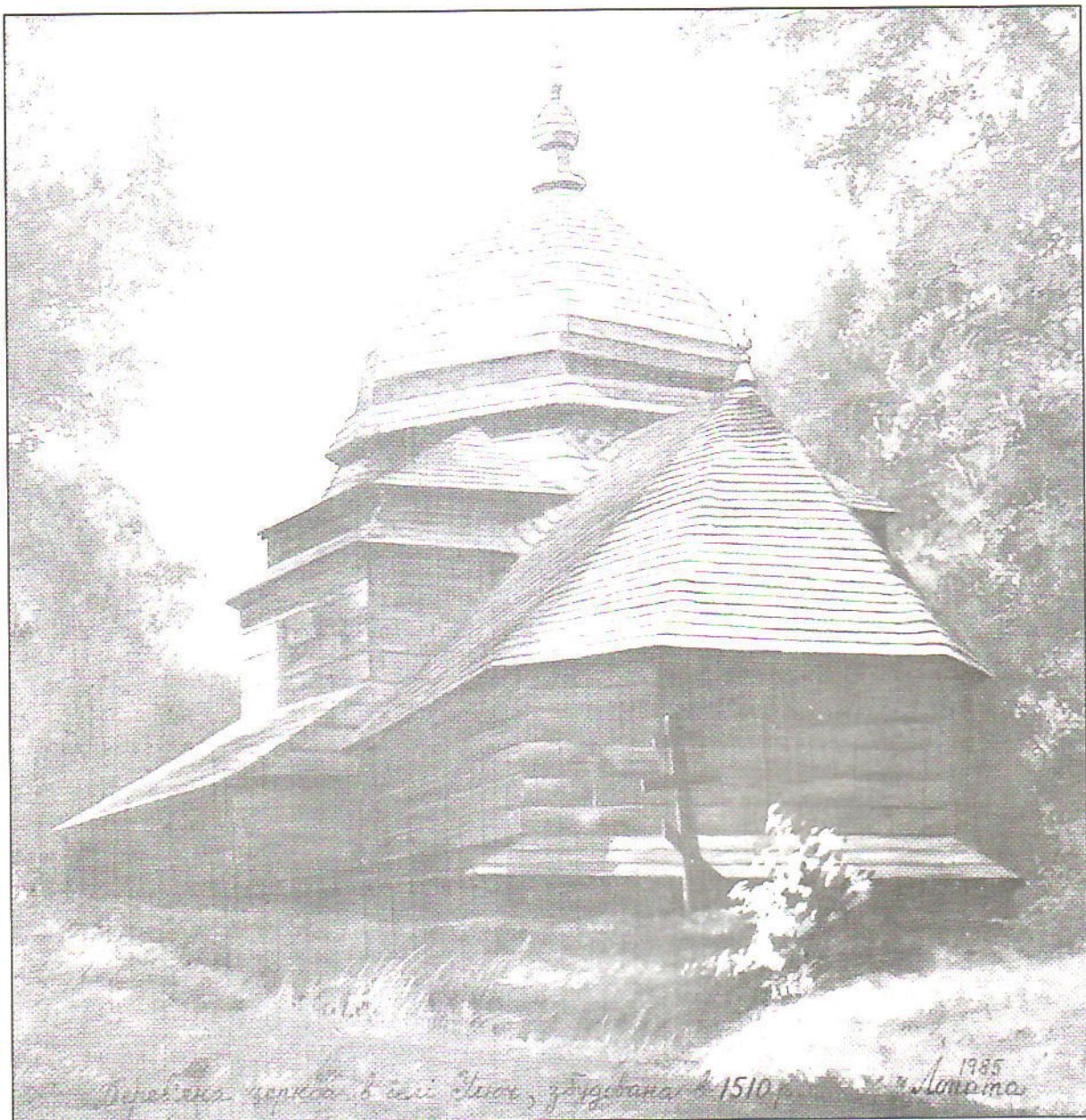
Л. Пушкар

Церква св. Параскеви, 1811 р., село Кв'ятонь, район Горлиці, Лемківщина

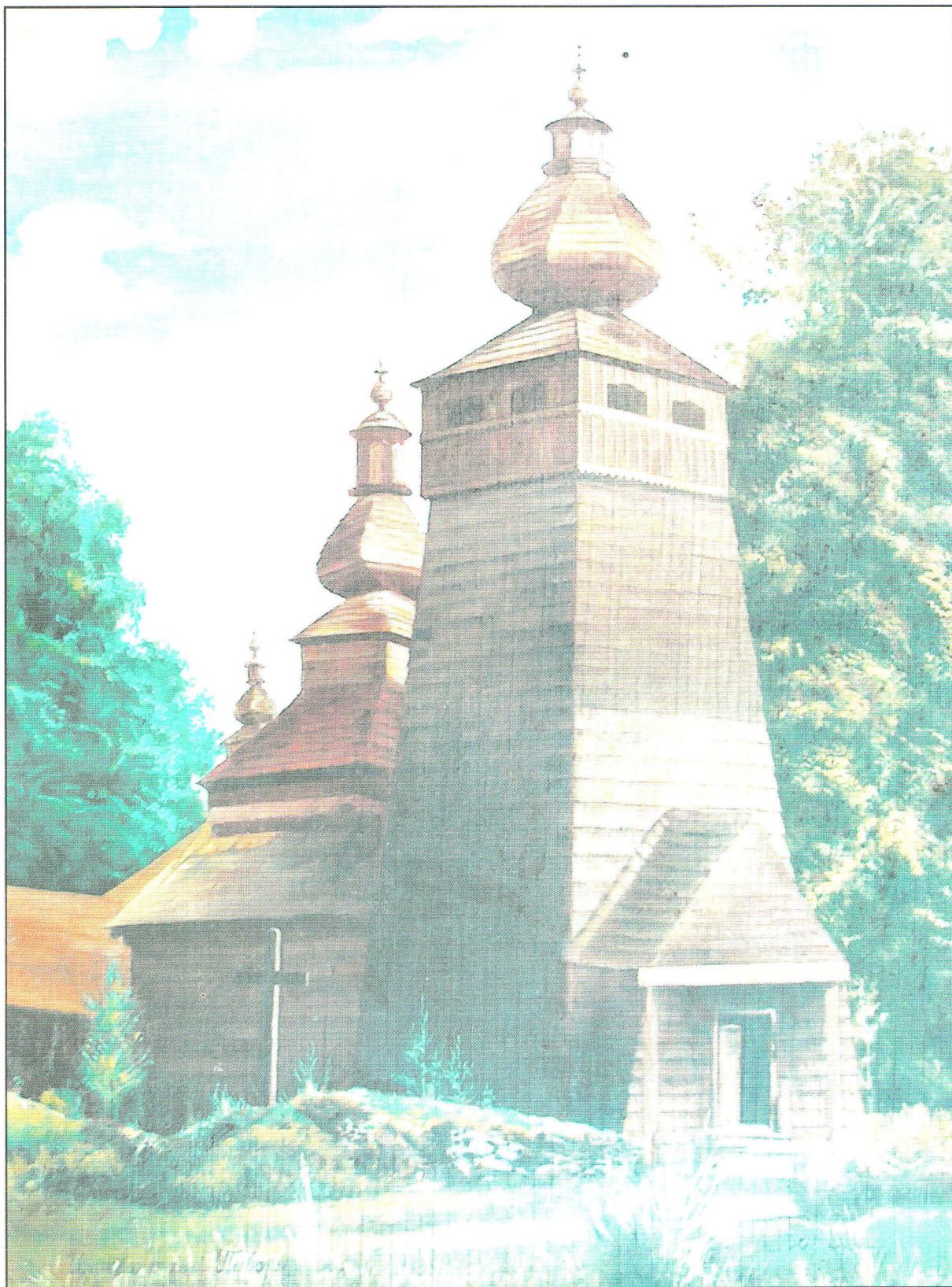
1984 р., олія, фанера, 30,6x25,4

Церква св. Миколи Чудотворця, 1510 р., село Улюч, район Сянік,
Лемківщина

1985 р., олія, фанера, 30,3x30,3

**Церква св. Якова молодшого, 1612 р., село Поворозник, район Новий
Санч, Лемківщина**

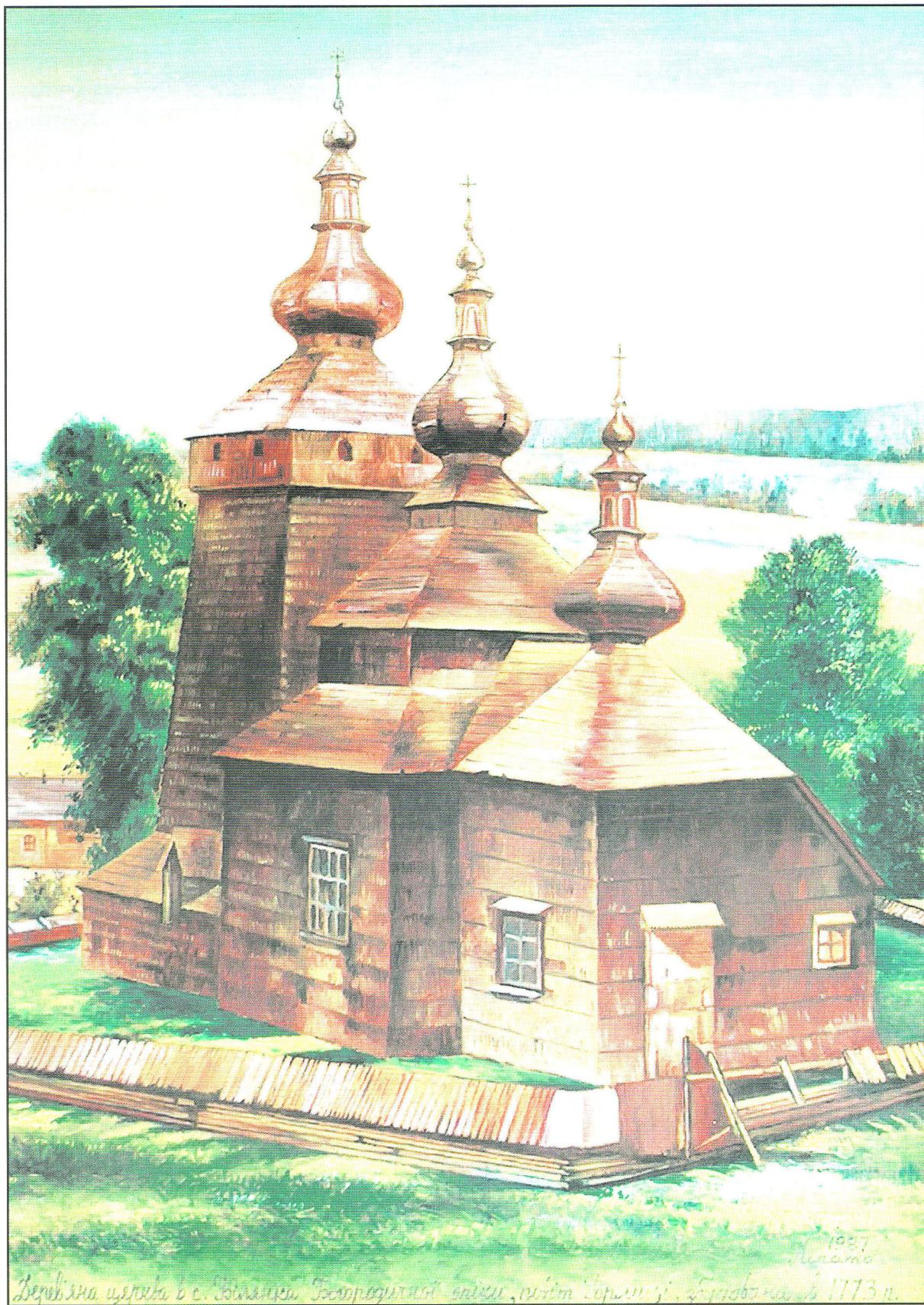
1987 р., олія, фанера, 40,6x30,5

Церква свв. Козьми й Дем'яна, 1813 р., село Милик, район Новий Санч,
Лемківщина

1987 р., олія, фанера, 35,6x30,3

Церква Покрови Пречистої Богородиці, 1773 р., село Білянка, район Горлиці, Лемківщина

Зерківна церква в с. Білянка. Гомордитинъ велася, після Гараша, збудовано в 1773 р.

1987 р., олія, фанера, 43x30,5

Церква св. Івана Хрестителя, 1858 р., село Гладишів, район Горлиці,
Лемківщина

1987 р., олія, фанера, 35,7x30,5

Церква, 1842 р., село Берест, район Новий Санч, Лемківщина

1987 р., олія, фанера, 35,7x30,4

Церква свв. Козьми й Дем'яна, 1780 р., село Незнайова, район Горлиці,
Лемківщина

1987 р., олія, фанера, 35,7x30,6

Церква свв. Козьми й Дем'яна, 1787 р., село Баниця, район Горлиці,
Лемківщина

Лемківщина
Дерев'яна церква св. Козьми і Дем'яна в селі Баниця, побудована в 1787 р.

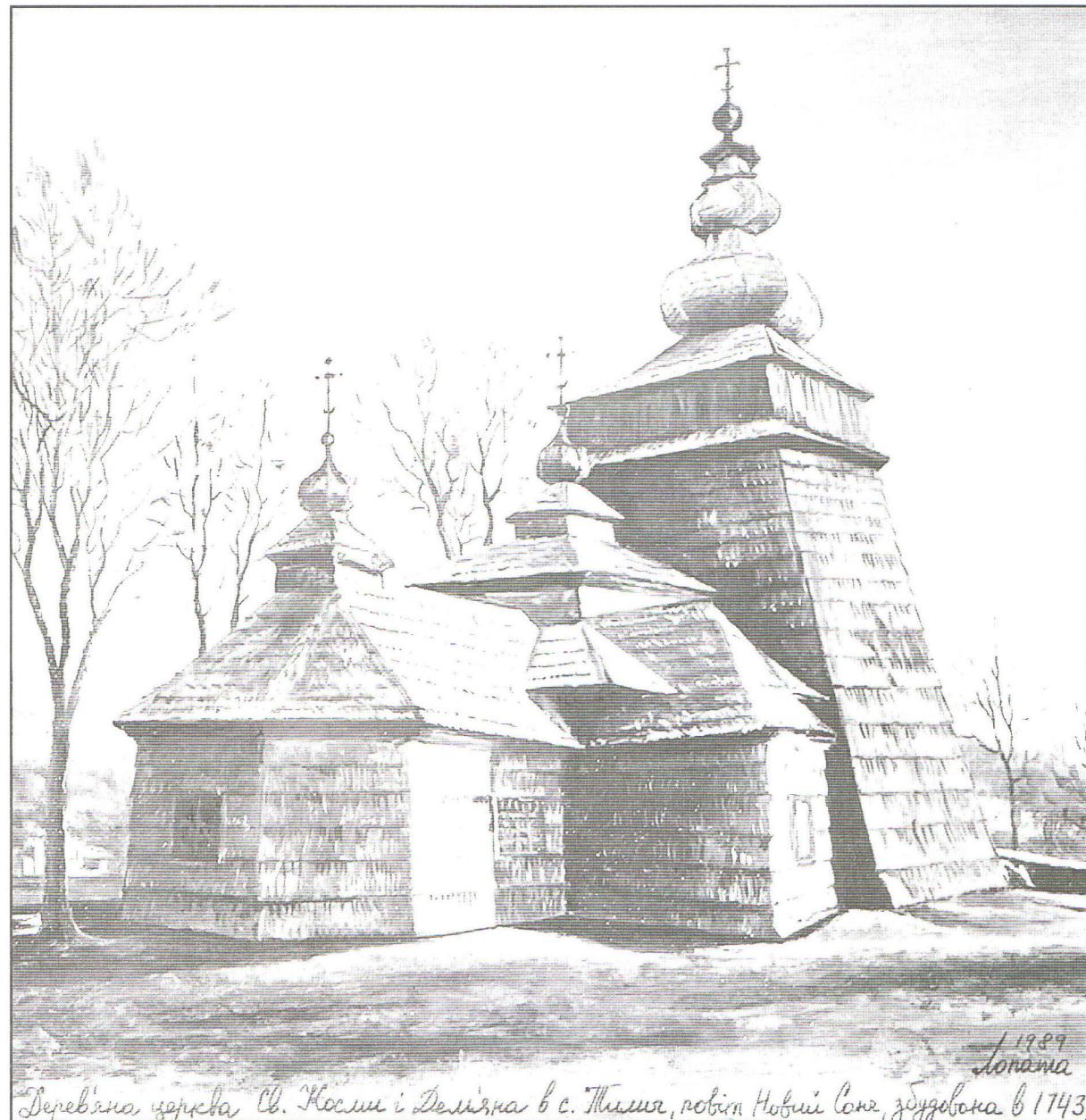
1988 р., олія, фанера, 35,4x35,7

Церква св. Дмитрія великомученика, 1841 р., село Щавник, район Новий
Санч, Лемківщина

1988 р., олія, фанера, 30,8x30,9

Церква свв. Козьми й Дем'яна, 1743 р., село Тилич, район Новий Санч,
Лемківщина

1989 р., олія, фанера, 30,6x30,4

Список виставлених творів

1. Церква, 1448 р., село Чертеж, район Сянік, Лемківщина, олія, фанера, 22,8x30,7, 1984 р.
2. Церква св. Параскеви, 1811 р., село Кв'ятонь, район Горлиці, Лемківщина, олія, фанера, 30,6x25,4, 1984 р.
3. Церква Покрови Пречистої Богородиці, 1716 р., село Ганчова, район Горлиці, Лемківщина, олія, фанера, 35,7x28,1, 1984 р.
4. Церква, 1664 р., село Радруж, район Любачів, Любачівщина, олія, фанера, 40,6x30,5, 1985 р.
5. Церква св. Миколи Чудотворця, 1510 р., село Улюч, район Сянік, Лемківщина, олія, фанера, 30,3x30,3, 1985 р.
6. Дзвіниця Церкви св. Параскеви, 17 ст., село Радруж, район Любачів, Любачівщина, олія, фанера, 40,5x30,5, 1985 р.
7. Церква св. Миколи Чудотворця, 16 ст., село Радруж, район Любачів, Любачівщина, олія, фанера, 40,7x40,7, 1985 р. (?)
8. Церква св. Михаїла архангела, 1762 р., село Святкова Мала, район Ясло, Лемківщина, олія, фанера, 40,7x30,3, 1986 р.
9. Церква св. Михаїла архангела, 1757 р., село Святкова Велика, район Ясло, Лемківщина, олія, фанера, 40,7x30,5, 1986 р.
10. Церква св. Івана євангелісти, 1689 р., село Мушинка, район Новий Санч, Лемківщина, олія, фанера, 30,4x40,9, 1986 р.
11. Церква св. Миколи Чудотворця, 1640 р., село Липовець, район Сянік, Лемківщина, олія, фанера, 30,7x40,7, 1986 р.
12. Церква свв. Козьми й Дем'яна, 1842 р., село Бортне, район Новий Санч, Лемківщина, олія, фанера, 35,7x30,8, 1986 р.
13. Церква Покрови Пречистої Богородиці, 1716 р., село Гирова, район Новий Санч, Лемківщина, олія, фанера, 40,7x30,7, 1986 р.
14. Церква, 1743 р., село Тилич, район Новий Санч, Лемківщина, олія, фанера, 40,7x40,6, 1987 р.
15. Церква св. Параскеви, 1796 р., село Устє Руське, район Горлиці, Лемківщина, олія, фанера, 35,7x30,5, 1987 р.
16. Церква, 1842 р., село Берест, район Новий Санч, Лемківщина, олія, фанера, 35,7x30,4, 1987 р.
17. Церква Успіння Пречистої Богородиці, 1841 р., село Щавник, район Новий Санч, Лемківщина, олія, фанера, 35,6x30,4, 1987 р.
18. Церква св. Івана Хрестителя, 1858 р., село Гладишів, район Горлиці, Лемківщина, олія, фанера, 35,7x30,5, 1987 р.
19. Церква св. Михаїла архангела, 1820 р., село Поляни, район Новий Санч, Лемківщина, олія, фанера, 35,5x30,3, 1987 р.
20. Церква свв. Козьми й Дем'яна, 1813 р., село Милик, район Новий Санч, Лемківщина, олія, фанера, 35,6x30,3, 1987 р.
21. Церквасв. Михаїла архангела, 1846 р., село Мохначка Нижня, район Новий Санч, Лемківщина, олія, фанера, 35,3x30,4, 1987 р.
22. Церква свв. Козьми й Дем'яна, 1780 р., село Незнайова, район Горлиці, Лемківщина, олія, фанера, 35,7x30,6, 1987 р.
23. Церква Успіння Пресвятої Богородиці, 1860 р., село Андреївка, район Новий Санч, Лемківщина, олія, фанера, 35,7x30,7, 1987 р.
24. Церква Покрови Пречистої Богородиці, 1773 р., село Білянка, район Горлиці, Лемківщина, олія, фанера, 43x30,5, 1987 р.
25. Церква св. Дмитрія великомученика, 1764 р., село Чарна, район Устрики Долішні, Лемківщина, олія, фанера, 35,4x30,4, 1987 р.
26. Церква св. Якова молодшого, 1612 р., село Поворозник, район Новий Санч, Лемківщина, олія, фанера, 40,6x30,5, 1987 р.
27. Церква свв. Козьми й Дем'яна, 1787 р., село Баниця, район Горлиці, Лемківщина, олія, фанера, 35,4x35,7, 1988 р.
28. Церква св. Дмитрія великомученика, 1841 р., село Щавник, район Новий Санч, Лемківщина, олія, фанера, 30,8x30,9, 1988 р.

29. Церква св. Дмитрія великомученика, 1755 р., село Снітниця, район Горлиці, Лемківщина, олія, фанера, 30,6x28,2, 1988 р.
30. Церква свв. Козьми й Дем'яна, 1798 р., село Перунка, район Новий Санч, Лемківщина, олія, фанера, 38,4x30,6, 1988 р.
31. Церква св. Дмитрія великомученика, 1819 р., село Розтока Велика, район Новий Санч, Лемківщина, олія, фанера, 38,2x30,5, 1988 р.
32. Церква свв. Козьми й Дем'яна, 1837 р., село Сквіртне, район Горлиці, Лемківщина, олія, фанера, 38,2x30,4, 1988 р.
33. Церква св. Михаїла архангела, 1826 р., село Лосє, район Новий Санч, Лемківщина, олія, фанера, 34,6x32, 1988 р.
34. Церква Покрови Пречистої Богородиці, 1830 р., село Матієва, район Новий Санч, Лемківщина, олія, фанера, 38,2x30,4, 1988 р.
35. Церква св. Луки євангелісти, 1856 р., село Ястрабик, район Новий Санч, Лемківщина, олія, фанера, 32,5x40,2, 1988 р.
36. Церква св. Луки євангелісти, 1868 р., село Кунькова, район Горлиці, Лемківщина, олія, фанера, 30,7x30,8, 1988 р.
37. Церква св. Дмитрія великомученика, 1858 р., село Богуша, район Новий Санч, Лемківщина, олія, фанера, 35,7x35,7, 1988 р.
38. Церква св. Михаїла архангела, 1853 р., село Дубне, район Новий Санч, Лемківщина, олія, фанера, 35,8x25,8, 1988 р.
39. Церква св. Параскеви, 1700 р., село Пантна, район Горлиці, Лемківщина, олія, фанера, 33x35,8, 1989 р.
40. Церква Покрови Пречистої Богородиці, 1730 р., село Микулашова, округ Бардіїв, Пряшівщина, олія, фанера, 30,5x30,4, 1989 р.
41. Церква св. Дмитрія великомученика, 1807 р., село Маціна Велика, район Новий Санч, Лемківщина, олія, фанера, 30,4x35,8, 1989 р.
42. Церква св. Дмитрія великомученика, 18 ст., село Смерек, район Горлиці, Лемківщина, олія, фанера, 30,3x30,6, 1989 р.
43. Церква св. Миколи Чудотворця, 1658 р., село Бодружаль, округ Свидник, Пряшівщина, олія, фанера, 35,8x35,5, 1989 р.
44. Церква св. Дмитрія великомученика, 1873 р., село Злоцьке, район Новий Санч, Лемківщина, олія, фанера, 30,3x35,8, 1989 р.
45. Церква св. Михаїла архангела, 1791 р., село, Чертижне, район Горлиці, Лемківщина, олія, фанера, 40,8x30,6, 1989 р.
46. Церква Покрови Пречистої Богородиці, 1653 р., село Овчари, район Горлиці, Лемківщина, олія, фанера, 38x35, 1989 р.
47. Церква Різдва Богородиці, 1759 р., село Ріпки, район Горлиці, Лемківщина, олія, фанера, 30,2x30,3, 1989 р.
48. Церква св. Михаїла архангела, 1760 р., село Красна, район Кросно, Лемківщина, олія, фанера, 35x35,8, 1989 р.
49. Церква свв. Козьми й Дем'яна, 1743 р., село Тилич, район Новий Санч, Лемківщина, олія, фанера, 30,6x30,4, 1989 р.
50. Церква св. Дмитрія великомученика, 1760 р., село Бінчарова, район Новий Санч, Лемківщина, олія, фанера, 34,4x30,3, 1990 р.
51. Церква Покрови Пречистої Богородиці, 1773 р., село Шариський Щавник, округ Свидник, Пряшівщина, олія, фанера, 30,7x25,5, 1990 р.
52. Церква Різдва Богородиці, 1795 р., село Нова Весь, район Новий Санч, Лемківщина, олія, фанера, 28x35,8, 1990 р.
53. Церква, 1782 р., село Рівне, округ Свидник, Пряшівщина, олія, фанера, 30,7x30,1, 1990 р.
54. Церква св. Михаїла архангела, 18 ст., село Нижній Верлих, округ Свидник, Пряшівщина, олія, фанера, 30,5x30,7, 1991 р.
55. Церква св. Дмитрія великомученика, 1732 р., село П'яткова Руська, район Лесько, Лемківщина, олія, фанера, 30,6x45,6, недат.

SAMOSTATNÉ VÝSTAVY

- 1979 – ukrajinské centrum Zväzu Ukrajiniek Ameriky v Parme, Ohio (USA)
1980 – verejná knižnica Parkdeil v Toronte, Ontario (Kanada)
1982 – domáci ateliér v Toronte, Ontario (Kanada)
1987 – Ukrajinské kultúrne centrum v Montreale, Quebec (Kanada)
1988 – Ukrajinská katolícka cerkva v Ottawe, Ontario (Kanada)
1990 – Univerzita Západného Ontaria v Londone, Ontario (Kanada)
– Ukrajinsko-kanadský archív-múzeum v Edmontone, Alberta (Kanada)
1991 – Národné múzeum v Ľvove (Ukrajina)
– Galéria Čajka v Detroite, Michigan (USA)
1993 – Lemkovské cerkvy, Galéria KUMF v Toronte, Ontario (Kanada)
1995 – Galéria KUMF v Toronte, Ontario (Kanada)
– Štátne múzeum ukrajinsko-rusínskej kultúry vo Svidníku (Slovensko)
– Vlastivedné múzeum v Humennom (Slovensko)
1996 – Múzeum moderného umenia Andy Warhola v Medzilaborciach (Slovensko)
1997 – Jozef Kalosek, galéria v Prahe (Česko)
1999 – Inštitút sv. Vladimíra v Toronte, Ontario (Kanada)
2000 – Slovenské technické múzeum v Košiciach (Slovensko)
2001 – Výstavná miestnosť Ukrajinského národného združenia (UNZ), Toronto,
Ontario (Kanada)
2004 – Sieň Katedrály sv. Jána Krstiteľa, Ottawa, Ontario (Kanada)
2005 – SNM – Múzeum ukrajinsko-rusínskej kultúry vo Svidníku (Slovensko)

САМОСТІЙНІ ВИСТАВКИ

- 1979 – український центр Союзу Українок Америки в Парма, Огайо (США)
1980 – публічна бібліотека Паркдейл у Торонто, Онтаріо (Канада)
1982 – домашній ательє в Торонто, Онтаріо (Канада)
1987 – Український культурний центр у Монреалі, Квебек (Канада)
1988 – Українська Католицька церква в Оттаві, Онтаріо (Канада)
1990 – Університет Західного Онтаріо в Лондон, Онтаріо (Канада)
– Українсько-Канадський архів-музей в Едмонтоні, Альберта (Канада)
1991 – Національний музей у Львові (Україна)
– Галерея „Чайка“ в Детройті, Мічиган (США)
1993 – Лемківські церкви, Галерея КУМФ у Торонто, Онтаріо (Канада)
1995 – Галерея КУМФ у Торонто, Онтаріо (Канада)
– Державний музей українсько-руської культури у Свиднику (Словаччина)
– Краєзнавчий музей у Гуменному (Словаччина)
1996 – Музей модерного мистецтва ім. Енді Варголи у Меджилабірцах (Словаччина)
1997 – Йозеф Калосек, галерея в Празі (Чехія)
1999 – Інститут св. Володимира в Торонто, Онтаріо (Канада)
2000 – Словацький технічний музей в Кошицах (Словаччина)
2001 – Виставочне приміщення Українського національного об'єднання (УНО),
Торонто, Онтаріо (Канада)
2004 – Зал Собору св. Івана Хрестителя, Оттава, Онтаріо (Канада)
2005 – СНМ – Музей українсько-руської культури у Свиднику (Словаччина)

Vydalo: SNM – Múzeum ukrajinsko-rusinskej kultúry vo Svidníku na náklady autora výstavy Pavla Lopatu.

Zodpovedný za vydanie: PhDr. Miroslav Sopoliga, DrSc., riaditeľ múzea.

Grafická úprava katalógu: Pavlo Lopata.

Náklad: 250 exemplárov.

Pocitacová sadzba a tlač: Tlačiareň svídnická, spol. s r. o., Svidník, 2005.

Видав: СНМ – Музей українсько-руської культури у Свиднику за рахунок коштів автора виставки Павла Лопати.

Відповідальний за видання: Д-р Мирослав Сополига, д. н., директор музею.

Графічне оформлення каталогу: Павло Лопата.

Тираж: 250 примірників.

Комп'ютерна верстка і друкування: ТОВ Друкарня свидницька, Свидник, 2005.

Церква, 1782 р., село Рівне, округ Свидник, Пряшівщина, олія, фанера,
30,7x30,1, 1990 р.

На передній сторінці обкладинки: Церква Покрови Пречистої Богородиці,
1773 р., село Шариський Щавник, округ Свидник, Пряшівщина, олія,
фанера, 30,7x25,5, 1990 р.

Poštová banka

Generálny partner SNM v roku 2005